

1.59

$$1 + 2 + \dots + n = \frac{n(n+1)}{2} \quad (1)$$

Sprawdźmy wzór dla $n=1$:

$$L = 1$$

$$P = \frac{1(1+1)}{2} = \frac{2}{2} = 1$$

Czyli $L = P$ a więc wzór (1) dla $n=1$ jest prawdziwy.

Sprawdźmy wzór dla $n=2$:

$$L = 1 + 2 = 3$$

$$P = \frac{2(2+1)}{2} = \frac{6}{2} = 3$$

Czyli $L = P$ a więc wzór (1) dla $n=2$ jest prawdziwy.

Zakładamy teraz, że prawdziwe jest założenie indukcyjne dla $k \geq 1$ i $k \in \mathbb{N}$:

$$1 + 2 + \dots + k = \frac{k(k+1)}{2} \quad (2)$$

a twierdzimy, że spełniona jest teza indukcyjna:

$$1 + 2 + \dots + k + (k+1) = \frac{(k+1)((k+1)+1)}{2}$$

\Updownarrow

$$1 + 2 + \dots + k + (k+1) = \frac{(k+1)(k+2)}{2} \quad (3)$$

Lewe strony nierówności (2) i (3) różnią się o $k+1$. Zbadajmy o ile różnią się ich prawe strony:

$$\frac{(k+1)(k+2)}{2} - \frac{k(k+1)}{2} = \frac{k^2+2k+k+2-k^2-k}{2} = \frac{2k+2}{2} = \frac{2(k+1)}{2} = k + 1$$

czyli prawe strony różnią się o tyle samo. Udowodniliśmy zatem, że z założenia indukcyjnego wynika teza indukcyjna. Czyli wzór (1) jest prawdziwy dla każdego $n \geq 1$ i $n \in \mathbb{N}$.

1.60

$$a_n = a_1 \cdot q^{n-1} \quad (1)$$

Sprawdźmy wzór dla $n=1$:

$$L = a_1$$

$$P = a_1 \cdot q^{1-1} = a_1 \cdot q^0 = a_1 \cdot 1 = a_1$$

Czyli $L = P$ a więc wzór (1) dla $n=1$ jest prawdziwy.

Sprawdźmy wzór dla $n=2$:

$$L = a_2 = (\text{z definicji ciągu geometrycznego}) a_{2-1} \cdot q = a_1 \cdot q$$

$$P = a_1 \cdot q^{2-1} = a_1 \cdot q^1 = a_1 \cdot q$$

Czyli $L = P$ a więc wzór (1) dla $n=2$ jest prawdziwy.

Zakładamy teraz, że prawdziwe jest założenie indukcyjne dla $k \geq 1$ i $k \in \mathbb{N}$:

$$a_k = a_1 \cdot q^{k-1} \quad (2)$$

a twierdzimy, że prawdziwa jest teza indukcyjna:

$$a_{k+1} = a_1 \cdot q^{(k+1)-1} = a_1 \cdot q^k \quad (3)$$

Pomnóżmy obie strony wzoru (2) przez q :

$$a_k \cdot q = a_1 \cdot q^{k-1} \cdot q$$

⇕ z definicji ciągu geometrycznego

$$a_{k+1} = a_1 \cdot q^{k-1} \cdot q$$

⇕ z wzoru rekurencyjnego potęgi

$$a_{k+1} = a_1 \cdot q^{(k-1)+1}$$

⇕

$$a_{k+1} = a_1 \cdot q^k$$

Udowodniliśmy zatem, że z założenia indukcyjnego wynika teza indukcyjna. Czyli wzór (1) jest prawdziwy dla każdego $n \geq 1$ i $n \in \mathbb{N}$.

1.61

$$S_n = a_1 \cdot \frac{q^n - 1}{q - 1}, \quad q \neq 1 \quad (1)$$

Sprawdźmy wzór (1) dla $n = 1$:

$$L = S_1 = a_1$$

$$P = a_1 \cdot \frac{q^1 - 1}{q - 1} = a_1 \cdot 1 = a_1$$

Czyli wzór (1) jest prawdziwy.

Sprawdźmy wzór (1) dla $n = 2$:

$$L = S_2 = a_1 + a_1 \cdot q$$

$$P = a_1 \cdot \frac{q^2 - 1}{q - 1} = a_1 \cdot \frac{(q-1)(q+1)}{q-1} = a_1 \cdot (q+1) = a_1 + a_1 \cdot q$$

Czyli wzór (1) jest prawdziwy.

Zakładamy teraz, że prawdziwe jest założenie indukcyjne dla $k \geq 1$ i $k \in \mathbb{N}$:

$$S_k = a_1 \cdot \frac{q^k - 1}{q - 1}, \quad q \neq 1 \quad (2)$$

a twierdzimy, że prawdziwa jest teza indukcyjna:

$$S_{k+1} = a_1 \cdot \frac{q^{k+1} - 1}{q - 1}, \quad q \neq 1 \quad (3).$$

Mamy $S_{k+1} = S_k + a_{k+1} =$ (z wzoru na n -ty wyraz ciągu geometrycznego) $S_k + a_1 \cdot q^k =$ (z założenia indukcyjnego) $a_1 \cdot \frac{q^k - 1}{q - 1} + a_1 \cdot q^k = a_1 \left(\frac{q^k - 1}{q - 1} + q^k \right) = a_1 \left(\frac{q^k - 1 + q^k(q - 1)}{q - 1} \right) = a_1 \left(\frac{q^k - 1 + q^{k+1} - q^k}{q - 1} \right) = a_1 \left(\frac{q^{k+1} - 1}{q - 1} \right)$, czyli wzór (3) jest prawdziwy.

Zatem udowodniliśmy, że z założenia indukcyjnego wynika teza indukcyjna. Czyli wzór (1) jest prawdziwy dla każdego $n \geq 1$ i $n \in \mathbb{N}$.

1.62

$$1^3 + 2^3 + \dots + n^3 = (1 + 2 + \dots + n)^2 = \left(\frac{n(n+1)}{2} \right)^2$$

Udowodnijmy najpierw wzór:

$$1^3 + 2^3 + \dots + n^3 = (1 + 2 + \dots + n)^2 \quad (1)$$

Sprawdźmy wzór (1) dla $n = 1$:

$$L = 1^3 = 1$$

$$P = (1)^2 = 1, \text{ a więc } L = P.$$

Sprawdźmy wzór (1) dla $n = 2$:

$$L = 1^3 + 2^3 = 1 + 8 = 9$$

$$P = (1 + 2)^2 = 3^2 = 9, \text{ a więc } L = P.$$

Zakładamy teraz, że prawdziwe jest założenie indukcyjne dla $k \geq 1$ i $k \in \mathbb{N}$:

$$1^3 + 2^3 + \dots + k^3 = (1 + 2 + \dots + k)^2$$

a twierdzimy, że prawdziwa jest teza indukcyjna:

$$1^3 + 2^3 + \dots + k^3 + (k+1)^3 = (1 + 2 + \dots + k + (k+1))^2$$

Lewe strony powyższych dwóch równań różnią się $(k + 1)^3$. Zbadajmy o ile różnią się ich

prawe strony:

$$(1 + 2 + \dots + k + (k+1))^2 - (1 + 2 + \dots + k)^2 = \{ \text{na podstawie wzoru: } a^2 - b^2 = (a-b)(a+b) \}$$

$$[(1 + 2 + \dots + k + (k + 1)) - (1 + 2 + \dots + k)][(1 + 2 + \dots + k + (k + 1)) + (1 + 2 + \dots + k)] =$$

$(k + 1)[2(1 + 2 + \dots + k) + (k + 1)] = \{\text{na podstawie wzoru: } (1 + 2 + \dots + n) = \frac{n(n+1)}{2}\}$

$(k + 1)[2\frac{k(k+1)}{2} + (k + 1)] = (k + 1)[k(k + 1) + (k + 1)] = (k + 1)[(k + 1)(k + 1)] = (k + 1)^3,$

czyli prawe strony różnią się o tyle samo.

Zatem udowodniliśmy, że z założenia indukcyjnego wynika teza indukcyjna. Czyli wzór (1)

jest prawdziwy dla każdego $n \geq 1$ i $n \in \mathbb{N}$.

Udowodnijmy teraz wzór:

$$(1 + 2 + \dots + n)^2 = \left(\frac{n(n+1)}{2}\right)^2 \quad (2)$$

Ponieważ dla $n \in \mathbb{N}$ i $n \geq 1$ mamy:

$1 + 2 + \dots + n = \frac{n(n+1)}{2}$ {co zostało udowodnione w zadaniu 1.59}, więc podnosząc obie strony

do kwadratu otrzymujemy wzór (2). Czyli on również jest prawdziwy dla $n \in \mathbb{N}$ i $n \geq 1$.

Tym samym udowodniliśmy prawdziwość obu wzorów danych w zadaniu.

1.63

$$(1 + a)^n \geq 1 + na + \frac{n(n-1)}{2}a^2 \quad \text{dla } a \geq 0 \quad (1)$$

Sprawdźmy wzór (1) dla $n=1$:

$$L = (1 + a)^1 = 1 + a$$

$$P = 1 + 1 \cdot a + \frac{1 \cdot (1-1)}{2}a^2 = 1 + a + 0 \cdot a^2 = 1 + a$$

czyli $L = P$ a tym samym $L \geq P$.

Sprawdźmy wzór (1) dla $n=2$:

$$L = (1 + a)^2 = 1 + 2a + a^2$$

$$P = 1 + 2a + \frac{2 \cdot (2-1)}{2}a^2 = 1 + 2a + \frac{2 \cdot 1}{2}a^2 = 1 + 2a + a^2$$

czyli $L = P$ a tym samym $L \geq P$.

Sprawdźmy wzór (1) dla $n=3$:

$$L = (1 + a)^3 = 1^3 + 3 \cdot 1^2 \cdot a + 3 \cdot 1 \cdot a^2 + a^3 = 1 + 3a + 3a^2 + a^3$$

$$P = 1 + 3a + \frac{3 \cdot (3-1)}{2}a^2 = 1 + 3a + 3a^2$$

czyli dla $a \geq 0$ $L \geq P$, bo $L - P = a^3 \geq 0$.

Zakładamy teraz, że prawdziwe jest założenie indukcyjne dla $k \geq 1$ i $k \in \mathbb{N}$:

$$(1 + a)^k \geq 1 + ka + \frac{k(k-1)}{2}a^2 \quad \text{dla } a \geq 0 \quad (2)$$

a twierdzimy, że prawdziwa jest teza indukcyjna:

$$(1 + a)^{k+1} \geq 1 + (k + 1)a + \frac{(k+1)(k+1-1)}{2}a^2 = 1 + (k + 1)a + \frac{(k+1)k}{2}a^2 \quad \text{dla } a \geq 0$$

Pomnożmy teraz obie strony nierówności (2) przez $(1 + a)$:

$$(1 + a)^k \cdot (1 + a) \geq (1 + ka + \frac{k(k-1)}{2}a^2)(1 + a) \quad \text{dla } a \geq 0$$

$$(1 + a)^{k+1} \geq (1 + ka + \frac{k(k-1)}{2}a^2)(1 + a)$$

$$\begin{aligned} L = (1 + a)^{k+1} &\geq 1 + a + ka + ka^2 + \frac{k(k-1)}{2}a^2 + \frac{k(k-1)}{2}a^3 = 1 + (k + 1)a + (k + \frac{k(k-1)}{2})a^2 + \\ &\frac{k(k-1)}{2}a^3 = 1 + (k + 1)a + \frac{2k+k(k-1)}{2}a^2 + \frac{k(k-1)}{2}a^3 = 1 + (k + 1)a + k \cdot \frac{2+k-1}{2}a^2 + \frac{k(k-1)}{2}a^3 = \\ &1 + (k + 1)a + k \cdot \frac{k+1}{2}a^2 + \frac{k(k-1)}{2}a^3 = 1 + (k + 1)a + \frac{k(k+1)}{2}a^2 + \frac{k(k-1)}{2}a^3 \geq (\text{dla } a \geq 0) \\ &1 + (k + 1)a + \frac{(k+1)k}{2}a^2 \end{aligned}$$

a zatem teza indukcyjna jest prawdziwa. Udowodniliśmy tym samym, że z założenia indukcyjnego wynika teza indukcyjna. Czyli wzór (1) jest prawdziwy dla każdego $n \in \mathbb{N}$ i $n \geq 1$.

1.64

$$\cos \alpha + \cos 2\alpha + \dots + \cos n\alpha = \frac{1}{2} \left[\frac{\sin(n+\frac{1}{2})\alpha}{\sin\frac{1}{2}\alpha} - 1 \right] \quad (1)$$

Sprawdźmy wzór (1) dla $n = 1$:

$$L = \cos \alpha$$

$$P = \frac{1}{2} \left[\frac{\sin(1+\frac{1}{2})\alpha}{\sin\frac{1}{2}\alpha} - 1 \right] = \frac{1}{2} \frac{\sin(\alpha+\frac{1}{2}\alpha) - \sin\frac{1}{2}\alpha}{\sin\frac{1}{2}\alpha} = \frac{1}{2} \frac{\sin(\alpha+\frac{1}{2}\alpha) - \sin(\alpha-\frac{1}{2}\alpha)}{\sin\frac{1}{2}\alpha} = \frac{1}{2} \frac{2\cos\alpha \cdot \sin\frac{1}{2}\alpha}{\sin\frac{1}{2}\alpha} = \cos \alpha$$

czyli $L = P$.

Sprawdźmy wzór (1) dla $n = 2$:

$$L = \cos \alpha + \cos 2\alpha$$

$$\begin{aligned} P &= \frac{1}{2} \left[\frac{\sin(2+\frac{1}{2})\alpha}{\sin\frac{1}{2}\alpha} - 1 \right] = \frac{1}{2} \frac{\sin\frac{5}{2}\alpha - \sin\frac{1}{2}\alpha}{\sin\frac{1}{2}\alpha} = \frac{1}{2} \frac{2\sin(\frac{\frac{5}{2}\alpha - \frac{1}{2}\alpha}{2}) \cdot \cos(\frac{\frac{5}{2}\alpha + \frac{1}{2}\alpha}{2})}{\sin\frac{1}{2}\alpha} = \frac{2 \cdot \sin\frac{1}{2}\alpha \cdot \cos\frac{1}{2}\alpha \cdot \cos\frac{3}{2}\alpha}{\sin\frac{1}{2}\alpha} = 2 \cdot \cos\frac{1}{2}\alpha \cdot \cos\frac{3}{2}\alpha = \\ &\cos(\frac{3}{2}\alpha - \frac{1}{2}\alpha) + \cos(\frac{3}{2}\alpha + \frac{1}{2}\alpha) = \cos \alpha + \cos 2\alpha \end{aligned}$$

czyli $L = P$.

Zakładamy teraz, że prawdziwe jest założenie indukcyjne dla $k \geq 1$ i $k \in \mathbb{N}$:

$$\cos \alpha + \cos 2\alpha + \dots + \cos k\alpha = \frac{1}{2} \left[\frac{\sin(k + \frac{1}{2})\alpha}{\sin \frac{1}{2}\alpha} - 1 \right] \quad (2)$$

a twierdzimy, że prawdziwa jest teza indukcyjna:

$$\cos \alpha + \cos 2\alpha + \dots + \cos k\alpha + \cos(k + 1)\alpha = \frac{1}{2} \left[\frac{\sin((k+1) + \frac{1}{2})\alpha}{\sin \frac{1}{2}\alpha} - 1 \right]$$

Lewe strony powyższych równań różnią się o:

$$\cos(k + 1)\alpha$$

Zbadajmy o ile różnią się ich prawe strony:

$$\begin{aligned} \frac{1}{2} \left[\frac{\sin((k+1) + \frac{1}{2})\alpha}{\sin \frac{1}{2}\alpha} - 1 \right] - \frac{1}{2} \left[\frac{\sin(k + \frac{1}{2})\alpha}{\sin \frac{1}{2}\alpha} - 1 \right] &= \frac{1}{2} \frac{\sin(k + \frac{3}{2})\alpha - \sin \frac{1}{2}\alpha}{\sin \frac{1}{2}\alpha} - \frac{1}{2} \frac{\sin(k + \frac{1}{2})\alpha - \sin \frac{1}{2}\alpha}{\sin \frac{1}{2}\alpha} = \\ \frac{\sin(k + \frac{3}{2})\alpha - \sin(k + \frac{1}{2})\alpha}{2\sin \frac{1}{2}\alpha} &= \frac{2\sin(\frac{(k + \frac{3}{2})\alpha - (k + \frac{1}{2})\alpha}{2}) \cdot \cos(\frac{(k + \frac{3}{2})\alpha + (k + \frac{1}{2})\alpha}{2})}{2\sin \frac{1}{2}\alpha} = \\ \frac{\sin(\frac{1}{2} \cdot (k\alpha + \frac{3}{2}\alpha - k\alpha - \frac{1}{2}\alpha)) \cdot \cos(\frac{1}{2} \cdot (k\alpha + \frac{3}{2}\alpha + k\alpha + \frac{1}{2}\alpha))}{\sin \frac{1}{2}\alpha} &= \frac{\sin \frac{1}{2}\alpha \cdot \cos \frac{1}{2} \cdot (2k\alpha + 2\alpha)}{\sin \frac{1}{2}\alpha} = \cos(\frac{1}{2} \cdot 2(k\alpha + \alpha)) = \end{aligned}$$

$$\cos(k + 1)\alpha$$

czyli prawe strony różnią się o tyle samo.

Zatem udowodniliśmy, że z założenia indukcyjnego wynika teza indukcyjna.

Czyli wzór (1) jest prawdziwy dla każdego $n \in \mathbb{N}$ i $n \geq 1$.